

ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ВНЗ КРАЇНИ

**Опара Н.М. доцент кафедри безпека життєдіяльності, к.с.-г.н, доцент
Дударь Н.І. викладач кафедри безпека життєдіяльності**

Однією з найважливіших галузей, що забезпечує стратегічні конкурентні переваги будь-якої країни на міжнародному ринку є освіта.

В сучасних умовах перед системою вищої освіти України стоїть важливе завдання входження повноправним партнером, як у світовий так і у Європейський освітній простір, при цьому треба зберегти фундаментальні напрацювання національної системи освіти.

Аналізу сучасних проблем розробки та створення систем якості в освіті присвячені праці вітчизняних вчених М. Скаткіна, І. Лернера, Ю. Бабанського, В. Безпелько, В. Краєвського. Останнім часом багато навчальних закладів почали роботу по впровадженню сучасних методів управління якістю, у тому числі систем менеджменту якості (смя), що відповідають Міжнародним стандартам ISO 9000.[4]

Багато питань теорії та методології оцінки і керування якістю освітньої діяльності вищих навчальних закладів, як основа їх конкурентоспроможності, на світовому ринку освітніх послуг залишаються ще недостатньо вивченими, що потребує їх розробки для всієї системи вищої освіти в Україні і для кожного ВУЗу окремо.

В даний час система освіти нашої країни знаходиться в досить складних економічних умовах. Це і недостатнє фінансування, значний відтік висококваліфікованих кадрів, як за кордон так і в інші сфери діяльності, скорочення потреб в висококваліфікованих дипломованих спеціалістах з боку підприємств, більшість яких має деякі фінансові складнощі, скорочення вишами госпрозрахункових науково-дослідних робіт. Все це вимагає трансформації освітньої системи в напрямку її адаптації до сучасних вимог ринку праці.

Вищі навчальні заклади стають учасниками ринку освітніх послуг, досягають успіху тільки ті, які мають реальні конкурентні переваги як з точки зору якості підготовки, так і з точки зору підготовки відповідних спеціалістів по відповідним спеціальностям.

Аналізуючи підходи до оцінки якості освітньої діяльності ми зробили висновок про те, що остання є невід'ємним інструментом ефективного керування діяльністю ВУЗу. Державна оцінка якості освітньої діяльності відбувається з метою контролю дотримання встановлених вимог до організації та вмісту процесу освіти у вузах. Внутрішня оцінка здійснюється перш за все для забезпечення оперативною інформацією про стан та динаміку розвитку внутрішньовузівської системи освіти, що необхідно для прийняття ефективних управлінських рішень.[1]

Особливістю оцінки якості освітньої діяльності є необхідність врахування думки широкого кола споживачів до яких віднесли студентів, їх батьків, потенційних роботодавців, співробітників вишів та інших. Передумовою

формування ефективної системи управління якістю у вузі є глибоке теоретичне опрацювання цілей, методів та принципів оцінки якості освітньої діяльності.

Для підвищення якості освітньої діяльності можливі два основних підходи:

- 1) удосконалення результатів діяльності Вишу шляхом введення контролю на всіх етапах керування (з цією метою передбачається розробка відповідної нормативної документації в рамках системи управління якістю освіти у ВУЗі);
- 2) удосконалення усіх процесів, що забезпечують якість підготовки спеціалістів, шляхом створення об'єктивних передумов залучення усіх співробітників в управління якістю, що відповідає принципам концепції ТОМ (загальне управління якістю).[2]

З точки зору запровадження системного підходу, методичною основою впровадження системи менеджменту якості у вузі можуть бути вимоги міжнародних стандартів ISO серії 9000: 2000 в силу їх універсального та всеоб'ємного характеру, що базується на процесному підході до опису діяльності організації.

Кожен Виш може мати власну систему управління якістю, що адаптована до його специфіки, національних, регіональних умов функціонування, однак структура системи повинна забезпечувати виконання усіх вимог міжнародних стандартів.[11]

Серед останніх, перш за все, треба віднести розробку політики в галузі якості, встановлення та розподіл відповідальності, планування діяльності по забезпеченню якості освітніх послуг, проектування послуг, контроль за їх якістю, підготовка кадрів, аналіз ефективності системи управління якістю.

Одним з найважливіших напрямів забезпечення якості освітньої діяльності є використання інформаційних технологій у системі управління діяльністю.[13]

Одним з важливіших напрямків забезпечення якості діяльності освіти є використання інформаційних технологій в системі керування діяльністю вузів.

Специфіка освітньої діяльності як об'єкта управління і її слабкий розвиток інформаційних систем в освіті актуалізують задачу розробки інформаційної підтримки управління ресурсами процесів життєвого циклу освітньої діяльності. На стратегію реалізації системи мають переважний вплив наступні фактори: наявність великого обсягу загальної інформації; необхідність інтеграції інформаційних ресурсів в рух у єдиний освітній ресурс, доступний для аналізу та оцінки; потреба в оперативності і обґрунтуванні прийнятих рішень, потреба в інтеграційній взаємодії між підрозділами ВУЗу; потреба в безперервних змінах і розвитку інформаційних ресурсів, потреба в інформуванні громадськості про існуючі освітні, матеріальні і інші ресурси ВУЗу.

Використання інноваційних технологій дозволяє значно підвищити ефективність в усіх видах освітньої діяльності ВУЗу, отримувати більший ефект при однакових із традиційними технологіями витратах; скоротити розрив між кількістю бажаючих отримати освіту і можливостями системи освіти;

прискорити процеси наукових досліджень в освітніх установах; скоротити час і покращити умови для додаткової освіти і освіти дорослих; підвищити оперативність і ефективність керування окремими освітніми закладами та системою освіти в цілому; прискорити інтеграцію національних інформаційних систем у світову мережу, що значно полегшить доступ до міжнародних інформаційних ресурсів в галузі освіти, науки і інших сферах.

Список використаних джерел

1. Бондар В.І. Дидактика: підруч. для студ. вищих пед. навч. закл. /Володимир Іванович Бондар. – К.: Либідь, 2005. – 262 с.
2. Загальна методика навчання біології: навч. посіб. / [Мороз І.В., Степанюк А.В., Гончар О.Д., та ін.]; за ред.. І.В. Мороза, - К.: Либідь, 2006. – 592 с.
3. Закон України «Про освіту» // Освіта в Україні. Нормативна база – 2-е вид.- К.: КНТ, 2006. – 484 с.
4. Лук'янова Л. Аксіологічний аспект освіти дорослих / Лариса Лук'янова // Аксіологічна концептосфера педагогічної освіти: тези доп. філософсько-методологічного семінару. Київ, 17 травня 2010 р. / Ін-т пед. Освіти і освіти дорослих НАПНУ Країни, відділ виховних систем у пед.. освіті. – К., 2010. – С. 34-36
5. Соколова Н.А. Некоторые аспекты современных систем качества вуза // Экономика и управление: Сб. научн. трудов. 4.1/ Под ред. д.э.н., проф. Карлика А.Е.-СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2004.
6. Шинкарук В. Основні напрями модернізації структури вищої освіти України / Володимир Шинкарук // Основні засади розвитку вищої освіти України; за ред. І.О. Вакарчука, [упоряд. В. Шинкарук, Я. Болюбаш, І. Бабин].-К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2008. – 173 с.